

Commissie Ruimte 15 september 2023

Vragen Kees Hanse (BBB) over Brief GS van 18 juli 2023 over afdoening toezeggingen over fauna - 359588, agendapunt 9.2

Vragen Commissie Ruimte	Antwoorden
<p>1. Volgens de brief van min. Van der wal, moeten een maatschappelijke dialoog plaats vinden, over o.a. De beschermde status van de wolf. Is de provincie gehouden aan de instructies van de EU en/of rijk, zoals b.v. preventief afschot en op welke wijze moet de Provincie dit dan zien?</p>	<p>Door de EU is de beschermingsstatus van de wolf vastgesteld op het hoogste beschermingsniveau van de Habitatrictlijn. De Europese Commissie denkt momenteel na over een eventuele verlaging van die beschermingsstatus.</p> <p>Nederland is gehouden aan de regelgeving van de EU en heeft deze dan ook verwerkt in de Wet Natuurbescherming. De uitvoering van deze wet heeft de Minister gedelegeerd aan de Provincies.</p> <p>In de wet is vastgelegd dat wolven niet gedood of verstoord mogen worden. Voor het doden of verstoren kan de Provincie ontheffing verlenen mits:</p> <ul style="list-style-type: none">- Er geen andere bevredigende oplossing is;- Er een wettelijk belang is;- Er geen afbreuk wordt gedaan aan de goede staat van instandhouding van de soort. <p>Beheer mag alleen plaatsvinden op basis van een Faunabeheerplan, opgesteld door de Faunabeheereenheid. Omdat de verwachting is dat Nederland te klein is voor een gunstige staat van instandhouding van een populatie wolven, moet er gezamenlijk met andere landen een faunabeheerplan wolf gemaakt worden. Het Ministerie van LNV voert inmiddels overleg met onze buurlanden over een internationaal faunabeheerplan.</p> <p>Afschot van zogenaamde 'probleemwolven' is onder voorwaarden reeds mogelijk, ook in Nederland. Hiertoe hebben de Provincies gezamenlijk in april 2023 interventierichtlijnen vastgesteld.</p>

Vragen Commissie Ruimte	Antwoorden
<p>2. Uit de afschot gegevens van de provincie Zeeland blijkt, dat er maar een zeer klein deel van ganzen wordt afgeschoten in relatie tot de schade en de totale populatie die geteld wordt in Zeeland. Is het aantal ganzen in overeenstemming met de norm zoals in het ganzenakkoord bedoeld wordt? Zo niet is dan bejaging een goed alternatief?</p>	<p>In het Zeeuwse Ganzenakkoord uit 2014 is met belanghebbenden afgesproken om voor standganzen terug te keren naar het schadeniveau van 2005 voor grauwe gans en van 2011 voor brandgans. Deze schadeniveau's zijn vertaald naar streefwaarden voor de aantallen broedparen ganzen.</p> <p>In 2022 is het provinciale ganzenbeleid tot en met 2021 geëvalueerd. Over de doelen van het Ganzenakkoord is geconcludeerd:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het doel om de schadeniveaus te reduceren tot die van 2005 en 2011 is niet gehaald. De streefaantallen standganzen worden ook overschreden. - De mate van overschrijding is niet enorm hoog. Op landelijk niveau gaat het om schade van miljoenen euro's. In Zeeland liggen de overschrijdingen van de doelstelling in de orde van tienduizenden euro's. - De doelstelling voor gewasschade is geformuleerd in termen van getaxeerde schade. De omvang hiervan wordt mede bepaald door veranderingen in de gewasprijzen. <p>GS hebben eind 2022 de aanbevelingen uit de beleidsevaluatie overgenomen, en hierover is op 21 oktober 2022 in de Commissie Ruimte over gesproken. https://www.zeeland.nl/sites/default/files/digitaalarchief/IB22_fe550355.pdf</p> <p>Ganzenbeheer is alleen mogelijk op basis van een goedgekeurd faunabeheerplan. Het huidige Faunabeheerplan Ganzen zal in 2024 door de Faunabeheereenheid Zeeland geëvalueerd worden. Gestreefd wordt naar een nieuw faunabeheerplan in 2025. De FBE Zeeland staat daarvoor aan de lat.</p>
<p>3. Is het aannemelijk, als we de ganzenstand beperken door bejaging, ook de schade wordt beperkt?</p>	<p>Volgens de evaluatie van het ganzenbeleid is het lastig om wetenschappelijk een relatie aan te tonen tussen het aantal ganzen en de omvang van de schade. Er zijn namelijk heel veel factoren die van invloed zijn op het schadeniveau. Het aantal ganzen speelt zeker een rol, maar ook de de stijging van gewasprijzen speelt een grote rol.</p>

Vragen Commissie Ruimte	Antwoorden
<p>4. Als we de regelgeving omtrent het ganzenafschot vereenvoudigen, zouden we dan ons doel beter kunnen behalen?</p>	<p>De wet- en regelgeving is grotendeels landelijk bepaald. Op basis daarvan kunnen GS onder voorwaarden ontheffing of vrijstelling verlenen. Zo heeft de Provincie Zeeland voor afschot van de Grauwe Gans een vrijstelling voor een ruime periode (15 februari – 1 november). De Canadese gans en Nijlgans zijn het hele jaar door bejaagbaar. Er zijn dus volop mogelijkheden voor beheer, maar desondanks gaan de aantallen van deze soorten vooralsnog niet omlaag. Het is dan ook niet waarschijnlijk dat nog ruimere toestemming wel leidt tot een daling van deze populaties.</p>
<p>5. Uit het artikel in de PZC van Wo. 7 sept. J.L. Over de schadevaststelling met name van de grauwe gans, blijkt dat in de afgelopen jaren, de schade met 300.000 euro/jaar is gestegen. Hier ben ik enorm van geschrokken! Nu is de totale schade in de prov. Zeeland 1,6 miljoen euro/jaar. Valt de schade binnen het beoogde budget?</p>	<p>De regeling voor tegemoetkoming in landbouwschade door beschermde fauna is een open-einde-regeling. Dus de provincie betaalt, ook wanneer de schadetegemoetkoming hoger is dan het budget. Er is recent meer structureel budget gevraagd aan PS omdat de schade nu voor drie jaar op rij is gestegen. Een grote factor in die stijging zijn de gestegen gewasprijzen.</p>
<p>6. Is het aantal ganzen in overeenstemming met de norm? Met hoeveel wordt de acceptabele norm overschreden?</p>	<p>Zie het antwoord op vraag 2.</p>
<p>7. Is het aannemelijk als we de ganzenstand (alle soorten) beperken door bejaging, ook de schadelast afdoende wordt beperkt ?</p>	<p>Zie het antwoord op vraag 4.</p>
<p>8. Hoeveel stikstof komt er vrij in kg. Door aanwezigheid van de ganzen ? Hoeveel komt hiervan terecht in de Natura 2000 gebieden?</p>	<p>Ganzen foerageren vaak in landbouwgebieden, maar broeden en rusten in natuurgebieden. Dat zorgt voor een herverdeling van de stikstof die aanwezig is in een ecosysteem. Onderzoek in de Provincie Utrecht heeft uitgewezen dat ganzen een relatief (zeer) kleine bijdrage leveren aan de totale stikstofdepositie. De ganzendepositie is over het algemeen vele malen lager (factor 25) dan de kritische drempelwaarden voor stikstof in stikstofgevoelige gebieden (bron: Wageningen Environmental Research, Rapport 3052).</p>

Vragen Commissie Ruimte	Antwoorden
<p>9. Als we de ganzen afdoende bejagen en de ganzenstand terug brengen zoals beoogd, hoeveel schade wordt er dan beperkt bij de boer en in de natura 2000 gebieden dit in euro's uitgedrukt ?</p>	<p>Voor wat betreft Natura 2000 wordt eventuele schade niet uitgedrukt in euro's, maar wordt gekeken of de natuurbeschermingsdoelen behaald worden. Deze doelen komen door stikstofdepositie vooralsnog niet in gevaar. Zie antwoord op vraag 8.</p> <p>Dan de schade bij de boer. Het Zeeuwse Ganzenakkoord streeft ernaar om populaties van standganzen te reduceren tot de niveaus van respectievelijk 2005 voor grauwe gans en 2011 voor brandgans. Dit is een vertaling van de financiële omvang van de schade in deze jaren. De evaluatie van het ganzenbeleid uit 2022 laat zien dat de schade van standganzen in de zomer 20.000 euro lager uit moet vallen, en in de winterperiode 21.700 euro.</p>
<p>10. In opdracht van de prov. Zeeland is er een onderzoek naar zwervkatten geweest op de Neeltje Jans. Hoe hoog waren de kosten van dit onderzoek. En heeft de prov. Zeeland dit betaald? Wat wordt er gedaan met de uitkomst van dit onderzoek?</p>	<p>Het onderzoek heeft in totaal 37.350 euro gekost. Dit is betaald door de Provincie Zeeland. Het onderzoek is uitgezet in overleg met belanghebbenden die sinds 2018 een werkgroep vormen. Hierin nemen zowel dieren- en kattenorganisaties, als natuurbeschermingsorganisaties deel.</p> <p>Het hoofddoel van de werkgroep is om tot goede samenwerking te komen tussen de deelnemende organisaties, voor het vangen van zwervkatten in Zeeuwse natuurgebieden. Deze samenwerking loopt inmiddels goed. Zo vangt, neutraliseert en verzorgt de Stichting Scheldekate bijvoorbeeld jaarlijks zo'n 400 zwervkatten, en plaatst deze daarnaast zo'n 200 kittens per jaar in pleeggezinnen.</p> <p>Ter afronding van de afgelopen periode denken de organisaties op dit moment na welke steun zij verder nog nodig hebben voor hun werkzaamheden. Hierna wordt het overleg eenmaal per jaar voortgezet, om de goede samenwerking te waarborgen.</p>